

ƏBU BƏKRİN ÇIXIŞINDAN QABAQ BAŞ VERMİŞ BƏHSLƏR

<"xml encoding="UTF-8?">

ƏBU BƏKRİN ÇIXIŞINDAN QABAQ BAŞ VERMİŞ BƏHSLƏR

Səqifədə ilk çıxış edən Sə`d ibn Ubadə oldu. O dedi: "Ey ənsar! Sizin keçmişiniz və fəzilətiniz heç bir ərəbdə yoxdur. Mühəmməd (s) öz qohum və qəbiləsini on il müddətində Allaha itaət etməyə çağırırdı. Lakin o uzun müddətdə çox az adam ona tərəf gəldi. Onlar bu müddət ərzində ona kömək edə bilməyib dininə izzət verə bilmədilər. Nəhayət, Pərvərdigar bu fəziləti sizə nəşib ...etdi

O və onun tərəfdarlarından olan düşmənləri siz dəf edərək dinə izzət verdiniz. Düşmənləri ilə döyüşüb onlara çətinlik yaratdınız. Axırda ərəblər istər-istəməz Allahın qarşısında boyun əyməli və zəlil halda, Onun rəhbərliyini qəbul etməli oldu. Beləliklə, ərəblər sizin qılınclarınızın sayəsində islama yaxınlaşdı. Allahın Rəsulunu Öz yanına çağırdığı zaman o həzrət sizdən razı idi. Siz onun gözüünün nuru idiniz. Belə isə, bu işdən geri çəkilməyin, çünki rəhbərlik təkcə sizə .məxsusdur

Ənsar hamı bir ağızdan: "Bu, düzgün qərardır. Bütün möminlərin istədiyi və razı olduğu adam [olduğu üçün bu işi sənə həvalə edirik.]"^[1]

Sə`din çıxışı əsnasında üç köhnə dost Səqifəyə yetişdilər. Ömər, Sə`din şəxsiyyətini kiçildəcək (?Bu kimdir) من هذا:təhqirlə dedi

Təkcə Ömər deyil, Mədinənin bütün kişi və qadınları Sə`d ibn Ubadəni tanıyırdı. Ancaq bu sual onu, tanınmayan bir şəxsiyyət və e`tibarsız bir adam kimi göstərirdi. ənsardan biri onu tanıtdırmaqla yanaşı o üç nəfəri muhacir adlandırmadan dedi: Biz Peyğəmbərin (s) yoldaşları, .onun yolunda candan keçənlərik

Siz qureyşsə, Peyğəmbərin o yolaşlarısınız ki, yavaş-yavaş bizim diyarımıza gəlmisiniz, sanki indi .də haqqımızı qəsb etmək istəyirsiniz

İbn Kəsir yazır: O yığıncaqda Ömər və Əbu Bəkr hər hansı biri tərəfindən baş verə biləcək [qarışıqlığın qarşısını almaq üçün bir-birinin rəftarını nəzarət altında saxlamışdılar.]^[2]

.O, zamanın hökmü təkcə yumşaq rəftar və siyasətdən ibarət idi

Ömər deyir: Mən özümü çıxış etməyə hazır etmişdim və sözü ələ almaq istəyirdim ki, Əbu Bəkr dedi: Sakit dur, indi heç nə demə! Daha sonra özü sözə başladı və mənim demək istədiyimdən [daha yaxşısını] o dedi.^[3]

ƏBU BƏKRİN ÇIXIŞI

Hər hansı bir mühəqqiq Əbu Bəkrin həyatı zamanı şəxsiyyətini, zirəkliyini, siyasətini və qızıl fürsətdən istifadə etmək bacarığını araşdırmaq istərsə, onun Səqifədə olan çıxışından nümunə .olaraq istifadə edə bilər

Onun bu çıxışı qabaqcadan hazırlanmamış olarsa, onda gərək bu onun ən böyük məharətindən hesab edilsin. Ərəbin dörd siyasətçisi və başabilənlərindən biri sayılan Muğəyrət ibn Şöbə, Əbubək və Əbu Ubeydə Cərrah haqqında belə deyir: Bu iki nəfər Qureyşin zirək və ağıllı adamlarındandır.^[4] Onun məharəti çox qısa bir zamanda işlətdiyi tapdığı kəlmələrdə idi. O, hardan başlayıb harada qurtarmağını yaxşı bilirdi. Onun təkcə cümlələri deyil, hər bir kəlməsi də :ölçülüb-biçilmişdi. Səqifədə olan çıxışının mühüm hissəsi bundan ibarət idi

Allah Peyğəmbərini bizim aramızdan seçdi... Ərəblərə öz dinini (bütperəstliyi) tərk etmək çətin idi. Allah islamın ilk mühacirlərinə Ona iman gətirib köməkçi olmaları ərəblərin əzab-əziyyətini uzaqlaşdırmaq iftixarını verdi. Ərəb onu yalançı adlandırdı, lakin ilk mühacirlər onunla birlikdə dözümlülük göstərib, az saylarına baxmayaraq düşmənin çoxluğu qarşısında qorxuya yol vermədilər. Beləliklə, onlar Allaha birinci iman gətirib yer üzündə ilk ibadət edənlər, Peyğəmbərin dostları və qohumlarıdır. Onlar xilafətə daha layiqdirlər. Bu məsələdə .zalımlardan başqa heç kəs onlarla mübahisə edə bilməz

Ey ənsar camaatı! Heç kəs sizin dində olan fəzilətnizi və islamda olan keçmişinizi inkar etmir. Allah sizi Öz Peyğəmbərinin köməkçiləri qərar verib, onu sizin diyarınıza hicrət etməyə çağırdı. Beləliklə, ilk mühacirlərdən savayı heç kəs sizin rütbənizə çata bilməz. Belə olduqda başçılıq bizə, vəzir olmaqla sizə düşür. Məşvərət zamanı sizin mühacirlərdən heç bir fərqliniz yoxdur. Sizlə məşvərət olmadan heç bir iş görülməyəcəkdir.^[5]

Ərəblər Qureyşdən olan bu qrupdan savayı heç kəsi xilafətə layiq bilmir. Onlar (ilk mühacirlər) nəsil və doğulduqları yer (Məkkə) baxımından ən şərəfətli insanlardır.^[6] Sizlərdən bir dəstə siz yaxşı bilir ki, Peyğəmbər buyurmuşdur: Başçılar Qureyşdəndir. Beləliklə, Allahın qardaşlarınız

[mühacirlərə lütf etdiyi şey haqqında onlarla rəqabət etməyin!]^[7]

Siz Allahın kitabında qardaşlarımız, dinində şəriklərimizsiz. Çətinliklərdə və zərərdə bizimlə olmusunuz. And olsun Allaha, elə bir yaxşılıq mərtəbəsinə çatmadıq ki, siz bizimlə olmayasınız. Siz bizim üçün ən hörmətli, Allahın qəzasına razı olan ən layiqli adamlar olub Onun əmrinə təslim olanlarsınız. Sizinlə mühacir qardaşlarınız arasında irəli gələn mənşəb məsələsində mühacirlər daha layiqlidirlər. İndi onlara həsəd aparmayın. Siz özünüzdən ehtiyacınız olduğu zaman onları özünüzdən üstün bilmisiniz, and olsun Allaha, həmişə onları özünüzdən üstün bilməlisiniz! Siz bu işə daha layiqlisiz. Bu işdə ixtilaf sala biləcək adam sizlərsiniz və mümkün deyil ki, sizlərdən bir nəfər Allahın qarşıya çıxardığı bir işdə öz mühacir qardaşına paxıllıq, həsəd etmiş olsun. Mən sizi Əbu Ubeydə, yaxud Ömərlə beyət etməyə dəvət edirəm və bu iki nəfərin xilafətinə razıyam. Bu iki nəfər bu məqama layiqlidirlər.^[8]

.Əl-kamilu fit-tarix", 2-ci cild, səh. 328, "Tarixül-üməmi vəl-müluk", 2-ci cild, səh. 243" ^[1]

.Tarixül-üməmi vəl-müluk", 2-ci cild, səh. 235, "Əl-bidayətu və Əl-nihayə" 5-ci cild, səh. 246" ^[2]

.Tarixül-üməmi vəl-müluk", 2-ci cild, səh. 242, "Əl-kamilu fit-tarix", 2-ci cild, səh. 327" ^[3]

.Təhzibül-kamal", 9-cu cild, səh. 364" ^[4]

.Əl-kamilu fit-tarix", 2-ci cild, səh. 329, "Tarixül-üməmi vəl-müluk", 3-cü cild, səh. 220" ^[5]

.Tarixül-üməmi vəl-müluk", 2-ci cild, səh. 243" ^[6]

.Ənsabul əşraf" 1-ci cild, səh. 582" ^[7]

Əl-imamətü və əl-siyasətu" 1-ci cild, səh. 6, "Tarixül-üməmi vəl-müluk", 36-cü cild, səh." ^[8]

.218, "Səhihi-Buxari" 5-ci cild, səh. 8